

عنوان مقاله:

واکاوی عهدهی یا تملیکی بودن بیع کلی در فقه امامیه و حقوق موضوعه

محل انتشار:

فصلنامه جستارهای فقهی و اصولی، دوره 1، شماره 1 (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 30

نویسنده:

سید محمدهادی قبولی درافشان - عضو هیات علمی دانشگاه فردوسی مشهد

خلاصه مقاله:

یکی از مسایل مهم در فقه و حقوق، عهدهی یا تملیکی بودن بیع کلی است. همان طور که می دانیم اگر مبیع، عین معین باشد، عقد بیع، تملیکی است و به مجرد انعقاد عقد، انتقال مالکیت صورت می پذیرد؛ اما به موجب ماده 350 قانون مدنی، مبیع ممکن است کلی باشد؛ در این صورت مشهور اندیشمندان حقوق معتقدند که پس از عقد، مالکیتی برای خریدار حاصل نشده و فقط از تاریخ تسلیم یا تعیین است که وی می تواند ادعای مالکیت کند. بنابراین، در موردی که مبیع، کلی است، اثر عقد، تنها ایجاد تعهد برای بایع است. بر این اساس مشهور حقوقدانان، بیع کلی را عهدهی تلقی کرده و آن را مشمول ماده 338 قانون مدنی که عقد بیع را تملیکی تعریف کرده، ندانسته اند؛ در حالی که دانشوران فقه امامی، بیع مذکور را نیز تملیکی دانسته و استدلال های قابل توجهی را در این زمینه ارایه کرده اند. این پژوهش در پی تبیین دیدگاه فقه امامی و حقوق موضوعه در رابطه با تملیکی یا عهدهی بودن بیع کلی و تقویت دیدگاه فقیهان امامی مبنی بر تملیکی بودن بیع کلی و بیانگر اختلاف مبنایی فقها و حقوقدانان در نگرش نسبت به مفاهیم مالکیت، مال، عین و همچنین تقسیم عقود به عهدهی و تملیکی است.

کلمات کلیدی:

عهدهی، تملیکی، بیع کلی، مالکیت، عین، فقه امامیه، حقوق موضوعه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/877024>

